

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

K. Axel Nielsen: Ved dette lovforslags anden behandling i onsdags gav den højtærede minister for Grønland udtryk for en ganske vist behersket optimisme med hensyn til mulighederne for at opnå forlig med venstre og de konservative. Der var nogen grund til at nære en sådan optimisme. På grundlag af de fra venstres og de konservatives ordførere fremsatte udtalelser var der kun uenighed om to punkter, nemlig for det første om formandsvalget og for det andet om sekretariatets placering.

Af disse to punkter måtte man få det indtryk, at det sidste for venstre og de konservative var det vigtigste. Det ærede medlem hr. From sagde således under første behandling af lovforslaget — Folke­tingstidende sp. 4667 — efter at det ærede medlem havde kritiseret bestemmelsen om formandsvalget:

„Jeg er endnu mere betænkelig ved forslaget om, at udvalgets sekretariat skal have direkte referat til ministeren. Det vil jo i realiteten sige, at vi opretter et nyt departement ved siden af det bestående.“

Under lovforslagets anden behandling erklærede den højtærede minister for Grønland, at et forlig måtte forudsætte indrømmelser fra begge sider. Heri lå, at ministeren for sit vedkommende var rede til at gøre indrømmelser.

Under udvalgsbehandlingen efter anden behandling stillede jeg efter aftale med den højtærede minister det spørgsmål, om venstre og de konservative ville stemme for lovforslaget, hvis bestemmelsen om sekretariatets placering ændredes, således at sekretariatet blev underlagt departementet. Uden at referere de flere gange afbrudte og genoptagne forhandlinger i udvalget — sligt hører jo ikke til god tone — har jeg lov til at oplyse om resultatet af forhandlingerne, at denne indrømmelse fra ministerens og regeringspartierne side ikke tilfredsstillede venstre og de konservative, ikke på grund af formandsspørgsmålet, men fordi man nu forlangte den pågældende bestemmelse formuleret således, at der ikke

ville blive tale om et egentligt sekretariat, men alene, som det udtrykkes, den fornødne sekretærhjælp.

Det må her understreges, at venstre og de konservative netop lagde afgørende vægt på, at denne sekretærhjælp ikke måtte være af det omfang, som den højtærede minister i en skrivelse til udvalget — optrykt som bilag 2 til udvalgsbetænkningen — havde erklæret var nødvendig, for at rådet kunne løse sine opgaver.

Efter at venstre og de konservative havde tilkendegivet dette standpunkt, måtte det — og det beklager jeg — konstateres, at der på dette punkt var så afgørende uoverensstemmelser mellem udvalgsflertallet bestående af socialdemokratiet, de radikale og socialistisk folkeparti på den ene side og venstre og det konservative folkeparti på den anden side, at et forlig ikke var muligt. Havde flertallet på et tidligere tidspunkt fået kendskab til, at dette punkt, altså spørgsmålet om sekretariatets omfang, var så afgørende for venstre og de konservative, ville det nok på et tidligere tidspunkt af forhandlingerne være blevet opklaret, at kløften mellem vore standpunkter var for stor. Jeg vil ikke dermed sige, at forhandlingerne har været spildt, tværtimod har de haft det nyttige resultat, at standpunkterne er bragt på det rene.

De ærede ordførere for venstre og de konservative har gentagne gange erklæret sig for tilhængere af oprettelsen af et Grønlandsråd med den opgave at planlægge og koordinere udviklingen i Grønland. Nu nægter man Grønlandsrådet det redskab, nemlig et sekretariat, der skal sætte rådet i stand til at løse sin opgave. Såvel i Grønlandsudvalget af 1960 som i det grønlandske landsråd har man stillet store forventninger til Grønlandsrådets fremtidige arbejde. Vi i regeringspartierne ønsker ikke at skuffe disse forventninger. Efter vor opfattelse ville vi svingte selve ideen med oprettelsen af Grønlandsrådet, hvis vi accepterede venstres og de konservatives krav, ikke om sekretariatets placering, men om dets omfang.

Jeg skal hermed på mit partis vegne anbefale lovforslagets vedtagelse i den skikkelse, hvori det foreligger efter afstemningen ved anden behandling.